

การศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียน
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา

นางสาวศิริพร จุลบาท



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974 - 569 - 945 - 4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15665

11/24/16/20

A STUDY OF THE STATE OF IMPLEMENTATION MODIFIED
CURRICULUM FOR THE PROJECT OF SECONDARY EDUCATION OPPORTUNITY
AT THE LOWER SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION

MISS SIRIPORN JULLABATH

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
CHULALONGKORN UNIVERSITY

1989

ISBN 974 - 569 - 945 - 4

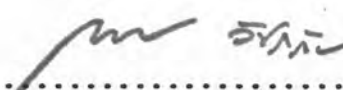
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนในโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา

โดย นางสาวศิริพร จุลบาท

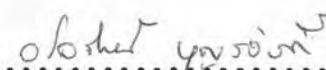
ภาควิชา บริหารการศึกษา

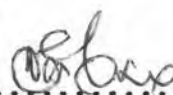
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สวัสดิ์ จงกล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต


..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)


..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์สวัสดิ์ จงกล)


..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช)



คิริพร จุลบาท : การศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา (A STUDY OF THE STATE OF IMPLEMENTATION MODIFIED CURRICULUM FOR THE PROJECT OF SECONDARY EDUCATION OPPORTUNITY AT THE LOWER SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : อ.สวัสดิ์ จงกล, 233 หน้า .

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โรงเรียนได้ปรับลดประสงค์ เนื้อหาลำระ ทักษะและกระบวนการวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น ใช้กำหนดการสอนและแผนการสอนของกลุ่มโรงเรียน มีปัญหาคือ ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ ขาดสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ
2. การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร โรงเรียนได้จัดให้ครูสอนได้หลายวิชา เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาช่วยสอน จัดสถานที่ภายในโรงเรียนเป็นที่ฝึกงานอาชีพ ให้ฝึกงานอาชีพกับผู้ปกครอง การบริหารหลักสูตร เป็น 3 รูปแบบคือ แบบปกติที่ใช้ในโรงเรียนทั่วไป แบบกึ่งระบบโรงเรียน และแบบปกติที่ใช้ในโรงเรียนทั่วไปกับแบบกึ่งระบบโรงเรียนมีปัญหาคือ จำนวนครูไม่เพียงพอ ครูไม่ได้รับการอบรม และพัฒนาวิชาชีพ ห้องเรียนไม่เพียงพอและไม่มีสถานที่ฝึกงานอาชีพที่เหมาะสม
3. การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนได้ปรับวิธีการสอน โดยให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ใช้บทเรียนสำเร็จรูป ฝึกงานอาชีพตามโครงการ จัดเนื้อหาวิชาให้เรียนในห้องเรียนและนอกโรงเรียน จัดโครงการหารายได้ระหว่างเรียน เข้าไว้ในแผนงานของโรงเรียน มีปัญหาคือ ขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอน ขาดพาหนะและบุคลากรในการนิเทศติดตามผลการเรียนนอกโรงเรียน นักเรียนที่ได้รับการผ่อนผันการมาเรียน ขาดความรับผิดชอบในงานที่มอบหมาย และปฏิบัติงานไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

SIRIPORN JULLABATH : A STUDY OF THE STATE OF IMPLEMENTATION MODIFIED CURRICULUM FOR THE PROJECT OF SECONDARY EDUCATION OPPORTUNITY AT THE LOWER SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION. THESIS ADVISOR : MR. SWAT CHONGKOL, 233 PP.

This research was aimed at studying the state and problems of implementing modified curriculum for the project of secondary education opportunity at the lower secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education.

Findings were as follows:

1. Curriculum via instruction : schools adapted objectives, contents skill and teaching process to suit local needs and situations by using lesson plans prepared by school cluster. Problems were the lacks of experts' advices, materials, tools and budget.

2. Administration of school environments: teachers were assigned to teach many subjects, local resource persons were invited to promote instructional effectiveness. In addition to have project, school buildings and grounds were adjusted and used for practicing work and career training with parents. Three types of curriculum were allowed to be selection by school, 1) prototype curriculum, 2) modified curriculum, 3) the combination of (1) and (2) Problems were unqualified teachers, inadequacy of teachers, inadequacy of classroom and training spaces.

3. Teaching and learning organization : schools applied several instructional methods namely field work, individualized instruction, program text, career training project and earn while learn project. Problems were the lack of materials and instruments, inadequacy of transportation, teacher to supervise and evaluate student practicum field work, students irresponsibility in carrying out of their assignments and students below standard performance.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์และการพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติกร *Swat Chongkol*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Swat Chongkol*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและช่วยเหลือจากอาจารย์สวัสดิ์ จงกล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาเสียสละเวลาและให้ความสะดวกในการขอพบ เพื่อปรึกษาหารือ ขอคำแนะนำ และตรวจแก้ไขโครงการเสนอวิทยานิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จลงด้วยดี และยังได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขโครงการเสนอวิทยานิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพียรชอบ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ อาจารย์ ดร.อาคม จันทสุนทร อาจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล อาจารย์ ดร.คณัย ดิษยบุตร อาจารย์ ดร.โสภี วงศ์ทองเหลือ อาจารย์ ดร.ฉวีวรรณ เศวตมาลย์ อาจารย์ ดร.สำรอง เพ็งหนู อาจารย์วีระ เทพกรณ์ อาจารย์อารีรัตน์ วัฒนสิน อาจารย์ปวิฬ หงษ์เหมือน และ อาจารย์อภิญา สุชะกุล ที่กรุณาช่วยเหลือในการให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการและคณะครูอาจารย์โรงเรียนแม่แบบในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่กรุณาให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม จนได้ข้อมูลเพียงพอและครบถ้วน และขอขอบคุณศึกษานิเทศก์ผู้ร่วมงานและนักการภารโรงในฝ่ายนิเทศงานปฏิบัติการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลืออย่างดียิ่งตั้งแต่ต้นจนสำเร็จลงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญตาราง	๗
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำถามที่ต้องการคำตอบจากการวิจัย	6
ประโยชน์ของการวิจัย	6
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	9
การนำเสนอผลการวิจัย	12
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายของหลักสูตร	13
การพัฒนาหลักสูตร	15
ความหมายของการใช้หลักสูตร	18
ความสำคัญของการใช้หลักสูตร	19
งานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	20
รูปแบบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้หลักสูตร	37
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	37
แนวทางการดำเนินงานในการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียน	
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินงานวิจัย	46
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	139
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	139
วิธีดำเนินการวิจัย	139
สรุปผลการวิจัย	140
อภิปรายผลการวิจัย	147
ข้อเสนอแนะ	153
บรรณานุกรม	156
ภาคผนวก	162
ประวัติการศึกษาและการปฏิบัติงานของผู้วิจัย	233

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและคำร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	52
2	แสดงสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน	55
3	สภาพการดำเนินการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับการแปลง หลักสูตรไปสู่การสอน (ผู้บริหารโรงเรียน)	61
4	สภาพการดำเนินการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดปัจจัย และสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร (ผู้บริหารโรงเรียน)	68
5	สภาพการดำเนินการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอน (ผู้บริหารโรงเรียน)	77
6	ปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน (ผู้บริหารโรงเรียน)	82
7	ปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับ การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร (ผู้บริหารโรงเรียน)	88
8	ปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน (ผู้บริหารโรงเรียน)	94
9	แสดงสถานภาพของ ครูผู้สอน	100
10	สภาพการดำเนินการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน (ครูผู้สอน)	105
11	สภาพการดำเนินการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับการจัด ปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร (ครูผู้สอน)	113
12	สภาพการดำเนินการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอน (ครูผู้สอน)	117
13	ปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน (ครูผู้สอน)	122
14	ปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับ การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร (ครูผู้สอน)	128

ตารางที่

หน้า

15	ปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน (ครูผู้สอน)	133
----	--	-----